

Sygn. akt II PK 201/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Piotr Prusinowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa K. K.
przeciwko Sądowi Rejonowemu w S.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 22 listopada 2018 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 20 stycznia 2017 r., sygn. akt V Pa [...],

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Powód K. K. domagał się zasądzenia od Sądu Rejonowego w S. 43.190,52 zł z tytułu różnicy między wynagrodzeniem i dodatkowym wynagrodzeniem rocznym należnym i wypłaconym.

Wyrokiem z dnia 16 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w C. oddalił powództwo. Rozstrzygnięcie zapadło przy następujących ustaleniach. Powód do dnia 31

grudnia 2012 r. wykonywał obowiązki sędziego w Sądzie Rejonowym w M., przy czym od 2007 r. pełnił funkcję Prezesa tego Sądu i Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego. Kadencja pełnienia powyższych funkcji upływałaby z dniem 1 października 2015 r. Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2012 r. w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych (Dz.U. poz. 1121), wydanym na podstawie art. 20 pkt. 1 ustawy z 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.), zniesiony został Sąd Rejonowy w M.. W rezultacie, od dnia 1 stycznia 2013 r. powód przestał pełnić funkcję Prezesa i zarazem Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego tego sądu. W okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 30 czerwca 2015 r. był sędzią Sądu Rejonowego w S..

Powód od października 2012 r. przez dwa tygodnie korzystał z urlopu ojcowskiego, a od 12 października 2012 r. do 16 stycznia 2013 r. przebywał na urlopie na zasadach urlopu macierzyńskiego.

Na mocy Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie zniesienia i utworzenia niektórych wydziałów w sądach rejonowych oraz zmiany zarządzenia w sprawie utworzenia wydziałów w sądach rejonowych (Dz.Urz. MS z 30 listopada 2012 r.), wydanego na podstawie art. 19 § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, w Sądzie Rejonowym w S. utworzono XV Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w M., XVI Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w M., XVII Zamiejskowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w M. oraz Zamiejskowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w M..

Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia niektórych sądów rejonowych (Dz.U. poz. 1683), wydanym na podstawie art. 20 pkt 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, z dniem 1 lipca 2015 r. utworzono Sąd Rejonowy w M..

Mając na uwadze poczynione ustalenia faktyczne, Sąd pierwszej instancji uznał powództwo za niezasadne. Podkreślił, że wynagrodzenie sędziego regulowane jest art. 91 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych. Wynika z niego, że wysokość wynagrodzenia sędziów, zajmujących równorzędne stanowiska sędziowskie, różnicuje staż pracy lub pełnione funkcje. Natomiast podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w danym roku stanowi przeciętne

wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sędzia, z racji sprawowanego urzędu, otrzymuje wynagrodzenie ustalone w przepisach wykonawczych, to jest w rozporządzeniu Prezydenta RP z 6 maja 2003 r. w sprawie stawek podstawowych wynagrodzenia zasadniczego sędziów sądów powszechnych, asesorów i aplikantów sądowych oraz stawek dodatku funkcyjnego sędziów (jednolity tekst: Dz.U. z 20013 r., poz. 761 ze zm.) i rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 czerwca 2009r. w sprawie funkcji oraz sposobu ustalania dodatków funkcyjnych przysługujących sędziom (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 151).

Z przedstawionych aktów prawnych wynika, że sędzia otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze, a także dodatek stażowy i funkcyjny. Dodatek funkcyjny jest dodatkiem do wynagrodzenia, przyznawanym pracownikom pełniącym funkcje kierownicze. Ma on za zadanie rekompensowanie szerszego zakresu kompetencji i obowiązków. Należy go wypłacać dopóki nie ulegnie zmianie rodzaj wykonywanej pracy lub powierzone stanowisko pracy. Cechą charakterystyczną dodatku funkcyjnego jest to, iż pracodawca nie musi dokonywać zmiany warunków umowy o pracę w momencie, gdy pracownik, który takie świadczenie otrzymywał, przestał pełnić odpowiednią funkcję.

W ocenie Sądu pierwszej instancji z dniem zniesienia Sądu Rejonowego w M. powód przestał pełnić funkcję Prezesa i zarazem Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego tego sądu i jednocześnie utracił prawo do dodatku funkcyjnego z mocy samego prawa. Konkluzja ta znajduje odzwierciedlenie w art. 91 § 6 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych i w § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 czerwca 2009 r. Wykładnia logiczno-językowa powyższych przepisów wskazuje, iż z dniem zaprzestania pełnienia funkcji przez sędziego traci on prawo do wypłaty dodatku funkcyjnego.

Stosownie do treści art. 5 k.p. w takim zakresie, w jakim szczególne przepisy prawa pracy nie regulują treści stosunku pracy, zastosowanie mają przepisy Kodeksu pracy, jeżeli stosunki pracy są nieuregulowane przepisami szczególnymi.

Stosunek służbowy sędziego regulują przepisy ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, jednak ustawa ta nie zajmuje się udzielaniem sędziemu urlopu na zasadach urlopu macierzyńskiego. Oznacza to, że w tym zakresie zastosowanie mają przepisy Kodeksu pracy. Stosownie do art. 183² k.p. pracodawca dopuszcza pracownika po zakończeniu urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu ojcowskiego do pracy na dotychczasowym stanowisku, a jeżeli nie jest to możliwe, na stanowisku równorzędnym z zajmowanym przed rozpoczęciem innym stanowisku odpowiadającym jego kwalifikacjom zawodowym, za wynagrodzeniem za pracę, jakie otrzymywałby, gdyby nie korzystał z urlopu. Po powrocie do pracy z urlopu macierzyńskiego (lub innego urlopu wymienionego w powyższym przepisie) pracownikowi przysługuje gwarancja wynagrodzenia w wysokości, w jakiej otrzymywałby je, gdyby nie korzystał z urlopu. Pracownik powinien zatem otrzymać wszystkie podwyżki, jakie miały miejsce w jego grupie zawodowej w czasie korzystania przez niego z urlopu macierzyńskiego. Powinny go też objąć wszystkie inne zmiany, jakie w okresie urlopu macierzyńskiego (lub innego urlopu wymienionego w przepisie art. 183² k.p.) nastąpiły u pracodawcy w zakresie wysokości wynagrodzenia. Po urlopie macierzyńskim pracownikowi przysługuje wynagrodzenie, takie otrzymywałby, gdyby nie korzystał z urlopu.

W ocenie Sądu Rejonowego, powodowi, powracającemu do wykonywania obowiązków służbowych sędziego już w Sądzie Rejonowym w S., po urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego przysługiwało takie wynagrodzenie jakby nie korzystał z tego urlopu. Gdyby powód nie korzystał z powyższego urlopu, to z dniem zniesienia Sądu Rejonowego w M., to utraciłby prawo do dodatku z tytułu pełnienia funkcji Prezesa. Nie wypłacanie powodowi dodatku funkcyjnego po powrocie z urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, po zniesieniu organizacyjnym sądu, nie narusza dyspozycji przepisu art. 183² k.p. ani art. 15 i 16 Dyrektywy 2006/54WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. Zdaniem Sądu pierwszej instancji nie ma żadnych podstaw prawnych, by powód zachowywał prawo do dodatku funkcyjnego należnego w zlikwidowanym Sądzie Rejonowym w M., w okresie pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Rejonowym w S. i jego nowo utworzonych wydziałach zamiejscowych w M..

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 20 stycznia 2017 r. oddalił apelację powoda. W ocenie tego Sądu zarzut błędnej wykładni art. 183² k.p. i art. 15 i 16 Dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. jest bezpodstawny i nie zasługiwał na uwzględnienie. Kluczowe znaczenie miało bowiem, że z dniem 1 stycznia 2013 r. został zniesiony Sąd Rejonowy w M. i z tą datą odpadła podstawa prawna do wypłaty dodatków funkcyjnych wszystkim tym pracownikom, którym te dodatki były wypłacane. Po powrocie do pracy z urlopu macierzyńskiego (lub innego urlopu wymienionego w art. 183² k.p.) pracownikowi przysługuje gwarancja wynagrodzenia w wysokości, w jakiej otrzymywałby je, gdyby nie korzystał z urlopu. W rezultacie, prawidłowo Sąd Rejonowy uznał, że powodowi powracającemu do wykonywania obowiązków służbowych sędziego od dnia 16 stycznia 2013 r., po urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, przysługiwało dokładnie takie wynagrodzenie, jakie przysługiwałoby mu, gdyby nie korzystał z tego urlopu. Gdyby powód nie korzystał z urlopu, to z dniem zniesienia Sądu Rejonowego w M., to jest od dnia 1 stycznia 2013 r., i tak utraciłby prawo do dodatku z tytułu pełnienia funkcji Prezesa zniesionego Sądu Rejonowego w M..

W ocenie Sądu odwoławczego, sprzeczne nie tylko z obowiązującymi przepisami, ale także zasadami logiki byłoby wypłacanie powodowi dodatku z tytułu pełnienia nieistniejącej funkcji w nieistniejącym organizacyjnie sądzie czy wydziale. Oznacza to, że nie ma podstaw do uwzględnienia powództwa.

Skargę kasacyjną złożył powód, zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości, zarzucając mu:

- błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 183² k.p. oraz art. 15 i 16 Dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r., co doprowadziło do nieuzasadnionego przyjęcia, że powód powrócił do pracy po urlopie rodzicielskim na warunkach nie mniej korzystnych niż te, na których pracował przed skorzystaniem z urlopu rodzicielskiego;

- art. 11 § 3a, art. 26 § 3 i 5 w związku z art. 27 § 1 i 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych poprzez przyjęcie, że nastąpiło skuteczne zakończenie kadencji powoda na stanowisku Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego i Prezesa Sądu Rejonowego w M. w oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2012 r. w sprawie zniesienia

niektórych sądów rejonowych (Dz.U. poz. 1121), podczas gdy przepisy tego rozporządzenia nie zawierają rozporządzeń dotyczących kadencji prezesów i przewodniczących wydziałów w znoszonych sądach, a akt ten jest aktem niższego rzędu w stosunku do ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, która powyższe kwestię reguluje w sposób wyczerpujący.

Kierując się zgłoszonymi zarzutami, powód domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i orzeczenia zgodnie z żądaniem pozwu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów umożliwiających uchylenie zaskarżonego wyroku. Powód poruszył dwie niezależne kwestie, dlatego należy omówić je oddzielnie. Pierwsza z nich dotyczy spraw ustrojowych. W ocenie skarżącego nie doszło od dnia 1 stycznia 2013 r. do zakończenia kadencji powoda na stanowisku Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego i Prezesa Sądu Rejonowego w M.. Odnosząc się do tego wątku trzeba zaznaczyć, że na tematykę tę nie mają wpływu wyroki wydane przez Sąd Najwyższy. Warto przypomnieć, że wyrokiem z dnia 27 lipca 2016 r., III KRS 46/12, Sąd Najwyższy uchylił decyzję Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2012 r., DSO-[...] o przeniesieniu powoda z dniem 1 stycznia 2013 r. do Sądu Rejonowego w S.. W ocenie Sądu Najwyższego przepisy stanowiące podstawę prawną zaskarżonej decyzji (art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt 1 Prawa o u.s.p.), przewidujące samodzielną kompetencję Ministra Sprawiedliwości do przeniesienia sędziego sądu powszechnego, bez jego zgody, na inne miejsce służbowe w następstwie zniesienia sądu, który stanowił jego siedzibę wyznaczoną mu przez Prezydenta RP w trybie art. 55 § 3 zdanie pierwsze Prawa o u.s.p. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa (a więc przy akcie powołania na urząd sędziowski), pozostają w sprzeczności z wzorcami wynikającymi z art. 180 ust. 5 w związku z art. 180 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 186 ust. 1 oraz w związku z art. 173 i art. 10 ust. 1 Konstytucji RP. Sąd Najwyższy odniósł się również do skutków wydanego wyroku. Podniósł, że zaskarżone decyzje (w tym decyzja dotycząca powoda) od chwili ich wydania (i doręczenia poszczególnym sędziom) aż do dnia wyrokowania przez Sąd

Najwyższy funkcjonowały w obrocie prawnym. Decyzje te były „skuteczne” w tym sensie, że wywoływały następstwa faktyczne i prawne nie tylko w odniesieniu do sędziowskich stosunków służbowych, ale również (a może przede wszystkim) w płaszczyźnie funkcjonowania całego wymiaru sprawiedliwości, w szczególności realizacji konstytucyjnego prawa obywatela do sądu (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2013 r., III CZP 46/13, OSNC 2013 nr 12, poz. 135). W tym przedmiocie należy jednoznacznie stwierdzić, że „skuteczność” zaskarżonych decyzji oznacza, iż odwołujący się sędziowie w okresie przeniesienia na inne miejsca służbowe na podstawie tych decyzji (od dnia 1 stycznia 2013 r.) byli w pełni uprawnieni do orzekania w postępowaniach sądowych (byli sędziami właściwymi, skład sądu z ich udziałem nie był sprzeczny z przepisami prawa). Rozstrzygnięcie o uchyleniu 275 decyzji Ministra Sprawiedliwości przenoszących sędziów na inne miejsca służbowe (w tym decyzji dotyczącej powoda), wywiera tym samym skutek od chwili jego podjęcia.

Do powyższego dodać należy, że decyzją z dnia 6 maja z 2015 r., DSO-[...] Minister Sprawiedliwości na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 481, dalej jako ustawa o zmianie p.u.s.p.) przeniósł sędziego Sądu Rejonowego w S. K. W. K. na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w M. z dniem 1 lipca 2015 r. Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 27 lipca 2016 r. oddalił odwołanie powoda od tej decyzji (w sprawie III KRS 57/15). Wskazał, że przenosząc skarżącego na nowe miejsce służbowe Minister Sprawiedliwości faktycznie przywrócił sędziego na to miejsce służbowe, które wskazano w akcie powołania na stanowisko sędziowskie przez Prezydenta RP. Miejsce to zostało określone w postanowieniu Prezydenta RP działającego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa i - stosownie do konstytucyjnego podziału kompetencji w ramach postępowania nominacyjnego - zgodnie z tym wnioskiem.

Z przedstawionych wyroków Sądu Najwyższego wynika, że w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 30 czerwca 2015 r. powód był sędzią Sądu Rejonowego w S.. W obliczu tej konstatacji trudno uznać, że trwała w tym czasie jego kadencja na stanowisku Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego i Prezesa Sądu Rejonowego w M.. Przeciwnego wniosku nie da się również wyprowadzić z

przepisów przywołanych przez powoda w skardze kasacyjnej. W spornym okresie art. 11 § 3a ustawy Prawo o u.s.p. stanowił, że funkcję przewodniczącego wydziału powierza się na czas określony, nie dłuższy niż trzy lata. Zwolnienie z funkcji przewodniczącego wydziału, przed upływem tego okresu, może nastąpić po zasięgnięciu opinii kolegium właściwego sądu. Przed zasięgnięciem opinii prezes sądu poucza o możliwości złożenia wyjaśnień na piśmie, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania pouczenia. Posiedzenie kolegium odbywa się nie wcześniej niż po wpłynięciu wyjaśnień lub bezskutecznym upływie terminu do ich złożenia. Z kolei, zgodnie z art. 26 § 3 tej ustawy przewidywał, że prezes sądu rejonowego jest powoływany na okres czterech lat, najwyżej na dwie kolejne kadencje, i nie może być powołany do pełnienia funkcji prezesa lub wiceprezesa sądu rejonowego przed upływem czterech lat od zakończenia pełnienia tej funkcji, zaś art. 26 § 5 ustawy Prawo o u.s.p. doprecyzowywał, że w przypadku podziału sądu lub połączenia sądów, przy obejmowaniu funkcji prezesa lub wiceprezesa w sądzie utworzonym wskutek podziału lub połączenia, do okresu kadencji zalicza się okres pełnienia takiej samej funkcji w sądzie, który uległ podziałowi lub połączeniu. W art. 27 § 1 i § 2 ustawy Prawo o u.s.p. (w zakresie w jakim mają one zastosowanie do prezesa sądu rejonowego - zob. art. 27 § 5 ustawy Prawo o u.s.p.) przewidziano natomiast, że prezes sądu rejonowego może zostać odwołany przez prezesa sądu apelacyjnego w toku kadencji w przypadku: 1) rażącego niewywiązywania się z obowiązków służbowych, 2) gdy dalsze pełnienie funkcji z innych powodów nie da się pogodzić z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Odwołanie następuje po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa.

Powołując się na wskazane przepisy skarżący pominął, że zgodnie z art. 20 pkt 1 ustawy Prawo o u.s.p. (według wersji obowiązującej w spornym okresie) Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, miał kompetencje do tworzenia i znoszenia oraz ustalania siedzib i obszarów właściwości sądów (przepis ten upoważniał go do wydawania w tym zakresie rozporządzeń). Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 marca 2013 r. (K 27/12, OTK-A 2013 nr 3, poz. 29) przepis ten został uznany za zgodny z Konstytucją. Znaczy to tyle, że rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2012 r. w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych (Dz.U. poz.

1121) doprowadziło do zniesienia Sądu Rejonowego w M. (§ 1 pkt 26 lit. b). Skoro od dnia 1 stycznia 2013 r. przestał istnieć Sąd Rejonowy w M., to oczywiste jest, że zostały przerwane kadencje Prezesa tego Sądu, jak również kadencje przewodniczących jego wydziałów. Twierdzenie to z łatwością można wyprowadzić z art. 26 § 3 ustawy Prawo o u.s.p. Wprawdzie dotyczy on tylko podziału lub połączenia sądów, jednak wynika z niego pewna prawidłowość. Przepis pozytywnie rozstrzygnął, że jeśli na skutek przeprowadzonych zmian dojdzie do objęcia przez tą samą osobę funkcji prezesa lub wiceprezesa, to na poczet jej kadencji zalicza się okres pełnienia tej funkcji w sądzie, który uległ podziałowi lub połączeniu. W rezultacie, konstrukcja ta zakłada, że z chwilą zmiany kończy się kadencja prezesa i wiceprezesa w sądzie podlegającym podziałowi lub połączeniu. Szereg racji przemawia za stosowaniu tej reguły *per analogiam* do prezesów, wiceprezesów i przewodniczących wydziałów sądów znoszonych. Sumą tych rozważań jest twierdzenie, że zarzut powoda oparty na przepisach ustawy Prawo o u.s.p. nie jest nośny. Powód od dnia 1 stycznia 2013 r. prawnie i faktycznie przestał pełnić funkcję Prezesa Sądu Rejonowego w M. i Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego tego Sądu. W rezultacie, nie przysługuje mu prawo do dodatku funkcyjnego.

W ocenie skarżącego Sąd odwoławczy naruszył art. 183² k.p. i art. 15 oraz 16 dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (wersja przedrządowana) - Dz.U. UE L 2006.204.23. Z przepisu kodeksowego wynika dla pracownika gwarancja polegająca na zapewnieniu po urlopie macierzyńskim (urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego) „wynagrodzenia za pracę, jakie by otrzymywał, gdyby nie korzystał z urlopu”. W art. 15 i 16 dyrektywy stwierdzono zaś, że pracownik powraca do pracy „na warunkach nie mniej dla niego korzystnych”. W ocenie powoda z przepisów tych wynika, że przysługuje mu nadal dodatek funkcyjny, mimo, że po powrocie z urlopu nie pełnił już funkcji prezesa i przewodniczącego. Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd Najwyższy nie dostrzega dysonansu między przepisami dyrektywy i art. 183² k.p. Zwrot „na warunkach nie mniej dla niego korzystnych” nie musi być równoważny warunkom, które występowały w momencie rozpoczęcia urlopu. Gwarancję z art. 15 i 16 dyrektywy

należy bowiem odczytywać z uwzględnieniem zmian dotyczących wszystkich pracowników, które nastąpiły w okresie nieobecności. Świadczy o tym stwierdzenie, że pracownik ten ma również prawo „do korzystania z jakiegokolwiek poprawy warunków pracy, do której byłby uprawniony w trakcie swojej nieobecności”. Fundamentem, na którym ustanowiono art. 15 i 16 dyrektywy jest bowiem ustabilizowanie sytuacji prawnej zatrudnionego w obliczu przerwy związanej z macierzyństwem. Nie jest jednak tak, że przepisy te kreują prawo do nadzwyczajnych świadczeń, które nie przysługiwałyby pracownikowi, gdyby nie skorzystał z urlopu. Oznacza to, że pierwszy z wymienionych zwrotów („na warunkach nie mniej dla niego korzystnych”) zawiera zakaz pogorszenia sytuacji pracownika nie względem czasu sprzed urlopu, ale w porównaniu do innych pracowników, którzy byli obecni w pracy. Regułą tą wyznaczany jest limit korzystności, poniżej którego nie można zejść. Uzupełnieniem tego mechanizmu ochronnego jest gwarancja zawarta w drugim zwrocie. Pracownik ma bowiem prawo skorzystać z każdej poprawy warunków pracy, o ile byłby do niej uprawniony. Wskazana interpretacja znajduje potwierdzenie w dodatkowych dwóch argumentach. Po pierwsze, trzeba uwzględnić, że dyrektywa 2006/54/WE zgodnie z jej tytułem ma na celu wprowadzenie w życie zasady równości oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn. W rezultacie, trudno założyć, że zawarte w niej rozwiązania miały na celu doprowadzić do tego, że pracownik tylko z racji korzystania z urlopu macierzyńskiego znalazł się w lepszej sytuacji prawnej niż pozostali zatrudnieni. Po drugie, w części wprowadzającej w punkcie 25 zadeklarowano, że celem dyrektywy jest zapewnienie prawa do niepogarszania warunków pracy z powodu skorzystania z urlopu macierzyńskiego. Wynika z tych racji, że stanowisko prezentowane przez powoda nie znajduje odzwierciedlenia w art. 15 i 16 dyrektywy 2006/54/WE z dnia 5 lipca 2006 r. Nie polega też na prawdzie twierdzenie, że przepisy te zostały wadliwie implementowane do polskiego porządku prawnego.

W literaturze przedmiotu i orzecznictwie Sądu Najwyższego zgodnie przyjmuje się, że gwarancją w zakresie wynagrodzenia z art. 183² k.p. nie została objęta nominalna kwota płacy sprzed urlopu, lecz kwota, która za pracę na danym stanowisku przysługiwałaby pracownikowi, gdyby nie wystąpiła przerwa urlopową.

Chodzi zatem o uwzględnienie ewentualnych podwyżek, ale również zmian na niekorzyść pracownika (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2008 r., II PK 143/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 67 i z dnia 26 stycznia 2017 r., II PK 333/15, OSNP 2018 nr 3, poz. 33; J. Czernika-Swedzioł, *Sytuacja prawna pracownika powracającego do pracy po wykorzystaniu urlopów związanych z rodzicielstwem - uwagi de lege ferenda*, Studia z zakresu prawa pracy i polityki społecznej 2017 nr 24, s. 93, M. Włodarczyk, *Kodeks pracy. Komentarz*, red. K.W. Baran, Warszawa 2018, s. 1152). Okazuje się zatem, że również z art. 183² k.p. nie da się wyprowadzić koncepcji prezentowanej przez powoda. Skoro od dnia 1 stycznia 2013 r. skarżący faktycznie i prawnie przestał pełnić funkcję prezesa i przewodniczącego wydziału, to jasne jest, że „wynagrodzenie za pracę jakie otrzymywałby, gdyby nie korzystał z urlopu” nie obejmuje dodatku funkcyjnego. Staje się to zrozumiałe, jeśli uwzględni się, że dodatek ten nie przysługiwałby również w razie niekorzystania z urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego.

Kierując się przedstawionymi racjami, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.